

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 15.12.2016
Vår ref.: 2016/11388
Arkivnr.: 461.5

Sola Blandeverk AS
Tornefjellv. 8
4056 TANANGER

Att. Anne Lene Ølberg Støver

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Sola Blandeverk AS - Tillatelse til mudring og utfylling i sjø Risavika sør-øst, Sola kommune

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Sola Blandeverk AS av 27.09.2016 og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven til mudring, mellomlagring på land, og utfylling i sjø. Vilkårene fremgår på side 5. Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Tillatelsen omfatter mudring med mellomlagring av sediment, og utfylling av ca. 315 m³ betongrester og mellomlagret sediment som samlet vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 245 m².

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter dette brevet er mottatt.

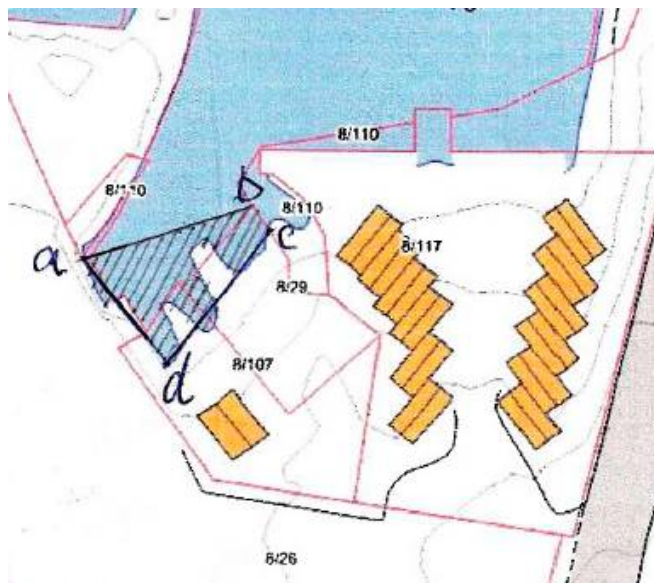
Vi viser til søknad av 27.09.2016 om tillatelse etter forurensningsloven/forurensningsforskriften til mudring med mellomlagring på land, og utfylling fra eiendommen 8/26, 8/107 og 8/29 i Risavika sør-øst, Sola kommune. Det vises også til øvrige saksdokumenter.

Søknad og saksbehandling

Sola Blandeverk AS har søkt om tillatelse til mudring, anleggelse av mur, og utfylling i Risavika sør-øst (skravert område i figur 1). Formålet med tiltaket er å opparbeide tomteareal, det er gitt dispensasjon fra reguleringsplan av Sola kommune. Opparbeiding skal skje over ett års tid.

Utfylling vil bli utført av Sola Betong AS. Anleggelse av murvegg vil bli utført av egnet entreprenør etter at Sola kommune har gitt tillatelse til dette. Ved anleggelse av mur vil ca. 15 m³ sediment bli gravet opp og mellomlagret på land, for så bli fylt tilbake i den avgrensede utfyllingen på innsiden av den oppførte muren. Muren vil bli bygget med betongblokker som senkes ned i sjøen, to og to blokker oppå hverandre muren rundt. Disse blokkene har et volum på 2 m³ som gir en vekt på ca. 4800 kg for hver enhet. Disse vil da ligge stødig og stabilt etter at de er nedsenket i sjøen. Etter montering vil muren dekkes med «sprutbetong» som ifølge søker skal kunne dekke alle hull og fuger fra innsiden, og muren vil da følgelig bli helt tett. Utfyllingen vil skje ved at restbetong tømmes fra trommelbilen, og sige sakte utover, avhengig av konsistens. Den vil herdne i løpet av natta, og neste dag vil det ved tømning dannes en ny tue, osv. Ved at sjøbunnen blir dekket til på denne «skånsomme» måte blir det liten bevegelse i bunnpartiklene, og oppvirvling vil følgelig

unngås. De horisontale kreftene på muren bli små siden betongen herdner raskt, og vil få en høy trykkfasthet i løpet av få døgn. Faren for utglidning vil da være minimal. Det vil ta et års tid før utfyllingen er ferdig.

Figur 1. Kart over området som skal fylles ut.

Reguleringsforhold

Området er uregulert og er i kommuneplanens arealdel avsatt til næringsformål. Sola kommune har gitt dispensasjon fra kommunalbestemmelsene 19.09.2016. (ref. 15/2392-10).

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

I følge naturbase¹ og temakart-rogaland² er det ikke registrert viktige marine naturtyper i, eller i umiddelbar nærhet til det omsøkte tiltaket. Det er imidlertid modellert sannsynlighet for at det kan finnes ålegras i området.

Vannforekomst

Omsøkt område er en del av vannforekomsten «0242010103-2-C Risavika» og klassifiseres som «beskyttet kyst/fjord». Økologisk tilstand i vannforekomsten er «god», mens den kjemiske tilstanden er klassifisert som «oppnår ikke god». Forventet tilstand for vannforekomsten for 2022-2027 er økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «oppnår god».

Bunnforhold og sediment

Bunnforholdene i tiltaksområdet består av leire/sand overstrødd med stein (0-20cm), med litt algevekst i bunn og langs strandsteine. Det er ikke tatt noen prøver av sedimentene, så det må da antas at de har samme grad av forurensning som er funnet andre steder i Risavika.

¹ <http://kart.naturbase.no/>

² www.temakart-rogaland.no

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven § 11. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanndirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Spredning av forurensede bunnsedimenter

Uten særskilte tiltak kan arbeidet medføre partikkelspredning, noe som kan påvirke naturmangfoldet i tiltaks- og influensområdet negativt. Det er registrerte forhøyede verdier av flere prioriterte stoffer i sedimentene i Risavika området. Forurensning av spesielt TBT i sedimentet er en stor utfordring i akvatiske miljøer da det er svært giftig for flere typer akvatiske organismer, og selv lave konsentrasjoner kan ha negativ økologisk effekt. Moderat nedbrytning i sedimentet, kombinert med dårlig kontroll på kilder fører til overskridelser av grenseverdiene ved svært mange lokaliteter. I Risavika har tidligere undersøkelser avdekket sedimenter med TBT i tilstandsklasse 2 «god» til 5 «svært dårlig».

For å unngå at forurensede sedimenter vil bli gjort biotilgjengelig vil det være svært viktig å hindre partikkelspredning. Fylkesmannen vurderer at det ved riktig bruk av siltgardin, ikke er sannsynlig at arbeidene vesentlig vil skade naturmangfoldet i området. Det er viktig at mellomlagret sediment vil bli forsvarlig lagret i en tildekket container for å hindre spredning.

Samlet miljøpåvirkning

Arbeidene kan ved utføring føre til oppvirvling og spredning av forurensede bunnsedimenter. Partikkelspredning kan påvirke vannforekomstens tilstand i negativ retning, samt forringe produksjonsmuligheter for fisk og andre marine organismer.

Videre er området allerede påvirket av tidligere aktiviteter i Risavika og nærliggende småbåthavn. Det er derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet. Eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til lokalt rundt utfyllingsområdet. Utfyllingen vil også bidra til at forurensede bunnsedimenter vil bli varig tildekket.

På bakgrunn av samfunnsnytte, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Fylkesmannen har under gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidene.

For å hindre partikkelspredning setter Fylkesmannen krav om bruk av siltgardin i det smaleste området (figur 1). En vil da få et avstengt område. Fylkesmannen vurderer dette alternativet som en tilstrekkelig løsning for å hindre spredning av forurensede sedimenter. Sola Betong beskriver også at vann på innsiden av muren vil bli pumpet opp til eksisterende renseanlegg. Da TBT og andre forurensninger i sediment kan være suspendert i vannmasser over lengre tid er det viktig at avrenningen fra renseanlegget foregår på innsiden av oppsatt siltgardin.

Med hensyn til ålegras i nærheten anbefales det at muren settes opp før vekstsesongen starter i mai.

Fylkesmannen stiller også krav til at støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk ikke skal overskride grenseverdiene i Klima- og Miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2012).

Konklusjon og begrunnelse

Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven og vannforskriften tilsier at naturen i området kan bli påvirket av tiltaket. Tiltaket skal imidlertid utføres i et område som tidligere er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Forurensede bunnsedimenter vil også bli varig tildekket. Fylkesmannen finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til omsøkte arbeider i sjø i Risavika sør-øst, Sola kommune. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknaden av 27.09.2016, samt opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Sola Blandeverk AS tillatelse til mudring, mellomlagring på land, og utfylling i sjø i Risavika sør-øst, Sola kommune.

Tillatelsen omfatter mudring og mellomlagring av ca. 15 m³ sediment, og utfylling av ca. 325 m³ betongrester, som samlet vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 245 m².

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Sola Blandeverk AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver er også ansvarlig for å gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø:
  - 3.1. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene.
  - 3.2. Under mudring og montering av mur skal det monteres siltgardin. Siltgardin skal forankres i bunn slik at partikkelspredning ut av området ikke forekommer. Det skal utføres daglig visuell inspeksjon av siltgardin for å sikre at de fungerer etter beste hensikt. Inspeksjonen skal loggføres. Siltgardin skal ikke demonteres før 1 uke etter at arbeidene med barrierene er avsluttet.
  - 3.3. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor siltgardinene skal arbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes.
4. Før anleggsarbeidene starter må Sola Betong AS ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks dersom det viser seg at siltgardinen ikke fungerer etter hensikten.
5. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingen under og etter avsluttet arbeid.
6. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
7. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.

8. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid. Det skal også utarbeides en foreløpig rapport når muren er ferdig, denne skal sendes til Fylkesmannen innen 8 uker etter at muren er oppført og det mellomlagrede sedimentet er fylt ut.

9. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene i Risavika sør-øst isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 4 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Sola Blandeverk AS skal derfor betale et gebyr på **kr 21 500,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på internettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under emnet «Miljø og klima».

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stiles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til fmropost@fylkesmannen.no.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
Ass. fylkesmiljøvernssjef

Mikkel Hedegaard
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Mikkel Hedegaard
Saksbehandler telefon: 51568766
E-post: fmromih@fylkesmannen.no

Kopi til:

Martin Ølberg			
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER
Kystverket Vest	pb. 1502	6025	Ålesund
Sola kommune	Postboks 99	4097	SOLA
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen